

**2-MAVZU. O‘ZBEKISTON SHAROITIDA IQTISODIY
ISLOHOTLAR VA IQTISODIYOTNI DAVLAT
TOMONIDAN TARTIBGA SOLISH MEXANIZMINING
SHAKLLANISHI**

Xamidova Zulfiya Axmadjonovna

PhD, dotsent

REJA:

Bozor iqtisodiyotiga o'tish davri –

Ma'muriy-buyruqbozlik tizimini bartaraf etish yoki tubdan o'zgartirish hamda bozor tizimining asoslarini shakllantirish jarayonlari amalga oshiriluvchi tarixiy davrdir.

Jahon tajribasida bozor iqtisodiyotiga o'tishning asosiy turlari

- 1 Rivojlangan mamlakatlar yo'li
- 2 Rivojlanayotgan mamlakatlar yo'li
- 3 Sobiq sotsialistik mamlakatlar yo'li
- 4 Sotsializm g'oyalarini samarali bozor iqtisodiyotini vujudga keltirish mexanizmi bilan qo'shib olib borish yo'li.

Ma'muriy-buyruqbozlik tizimi ikkita ahamiyatli kamchilikka ega:

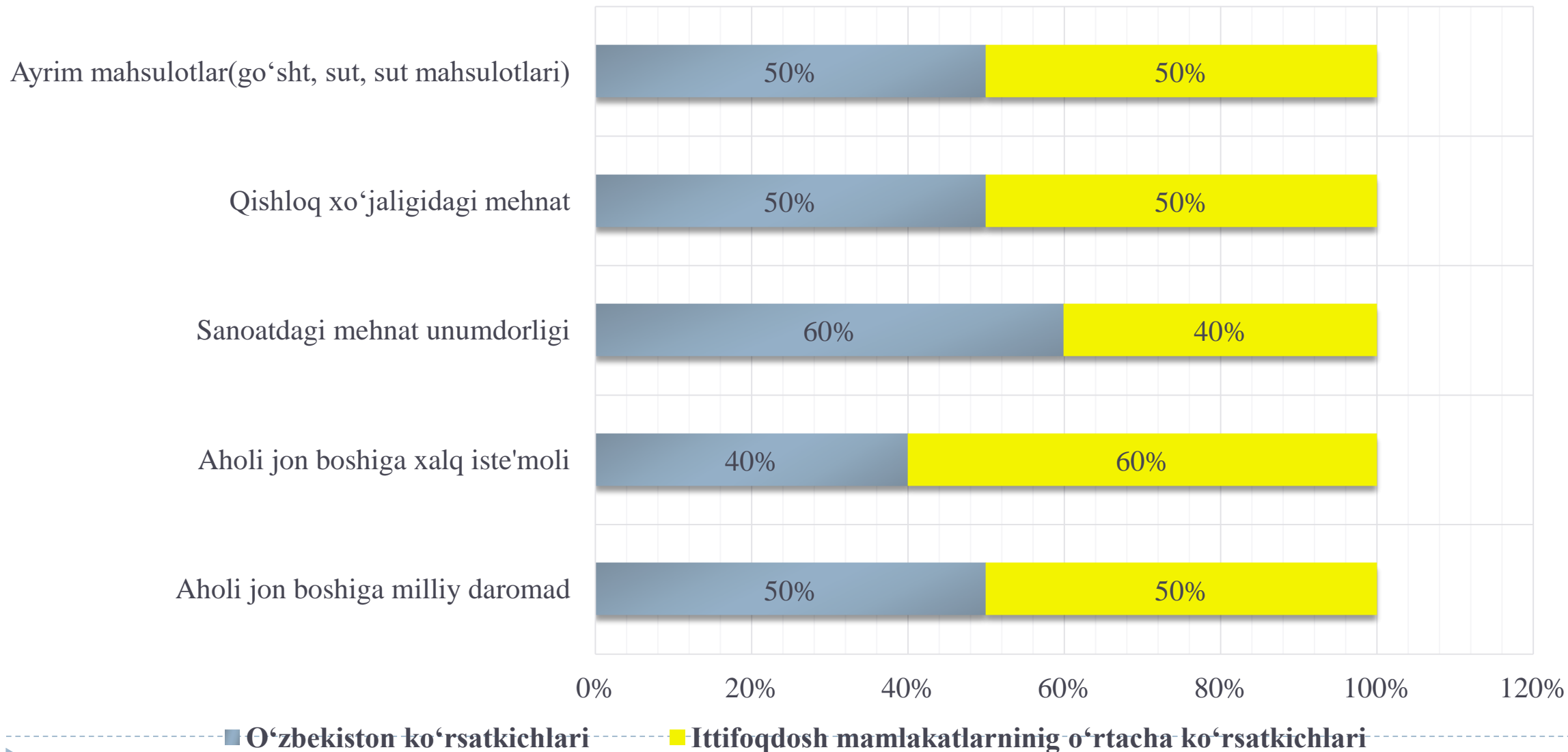
uning moslashuvchan
emasligi, ro'y
berayotgan
o'zgarishlarga juda
sekinlik bilan moslashib
borishi

xo'jalik yuritish
tashabbuskorligini
«yo'qotib yuborish»
oqibatida
samaradorlikning o'ta
darajada pasayib
ketganligi

Ma'muriy-buyruqbozlik tizimini o'zgartirish mazkur tizim asosining o'zgarishini hamda uni sifat jihatidan farq qiluvchi bozor tizimiga almashtirilishini anglatar ekan, bunday turdagi o'zgarishlarni **tizimiy islohotlar** deb atash maqsadga muvofiq bo'ladi.

SOBIQ ITTIFOQ TARKIBIDA O‘ZBEKISTONNING ASOSIY IJTIMOIIY-IQTISODIY KO‘RSATKICHLAR DARAJASI

O'ZBEKISTON SSRDA IJTIMOIIY ISHLAB CHIQRARISH TUZILISHIDAGI CHUQUR NOMUTANOSIBLIKLAR

KO`RSATKICH

MIQDORI

Sanoatda tayyor mahsulotning ulushi

50 foiz

Qayta ishlanmasdan, respublika miqyosidan tashqariga chiqarilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlarining ulushi

80 foizdan ko'proq

Respublikadan olib ketilayotgan mahsulot tarkibida xom-ashyo, materiallar va chala tayyor mahsulotlar ulushi

65 foizdan ko'proq

Respublikaga keltirilayotgan tovarlar tarkibida sanoat mahsulotlari (mashinalar, asbob uskunalar, yengil sanoat va oziq-ovqat mahsulotlari) ulushi

60 foiz

O‘zbekiston aholisining soni, o‘shish sur‘ati va joylashishi

Yillar	Aholining umumiy soni, mingta	Shu jumladan			
		Shahar aholisi	Qishloq aholisi	Shahar, %	Qishloq, %
1897	3948	374	3205	18,8	81,2
1913	4334	1060	3274	24,5	75,5
1926	4621	1012	3609	22,0	78,0
1939	6374	1470	4877	23,0	77,0
1940	6551	1606	4945	24,5	75,5
1959	8119	2729	5390	33,6	66,4
1970	11799	4322	7477	36,6	63,4
1979	15391	6348	9043	41,2	58,8
1989	19906	8106	11800	40,7	59,3
1990	20322	8282	12040	40,8	59,2
1991	20738	8344	12364	40,3	59,7
1995	22562	8733	13829	38,7	61,3
1997	23444	8944	14500	38,2	61,8
1998	23885	9100	14785	38,1	61,9

BOZOR IQTISODIYOTIGA O‘TISH YO‘LLARI

Revolyutsion yo‘l

- Ya’ni jadal usulda tub islohotlarni o‘tkazish, avvalgi tizimni va tarkib topgan iqtisodiy munosabatlarni birdaniga va batamom sindirish talab etilib, «karaxt qilib davolash» usuli («shokovaya terapiya») deb ataladi.

Evolyutsion yo‘l

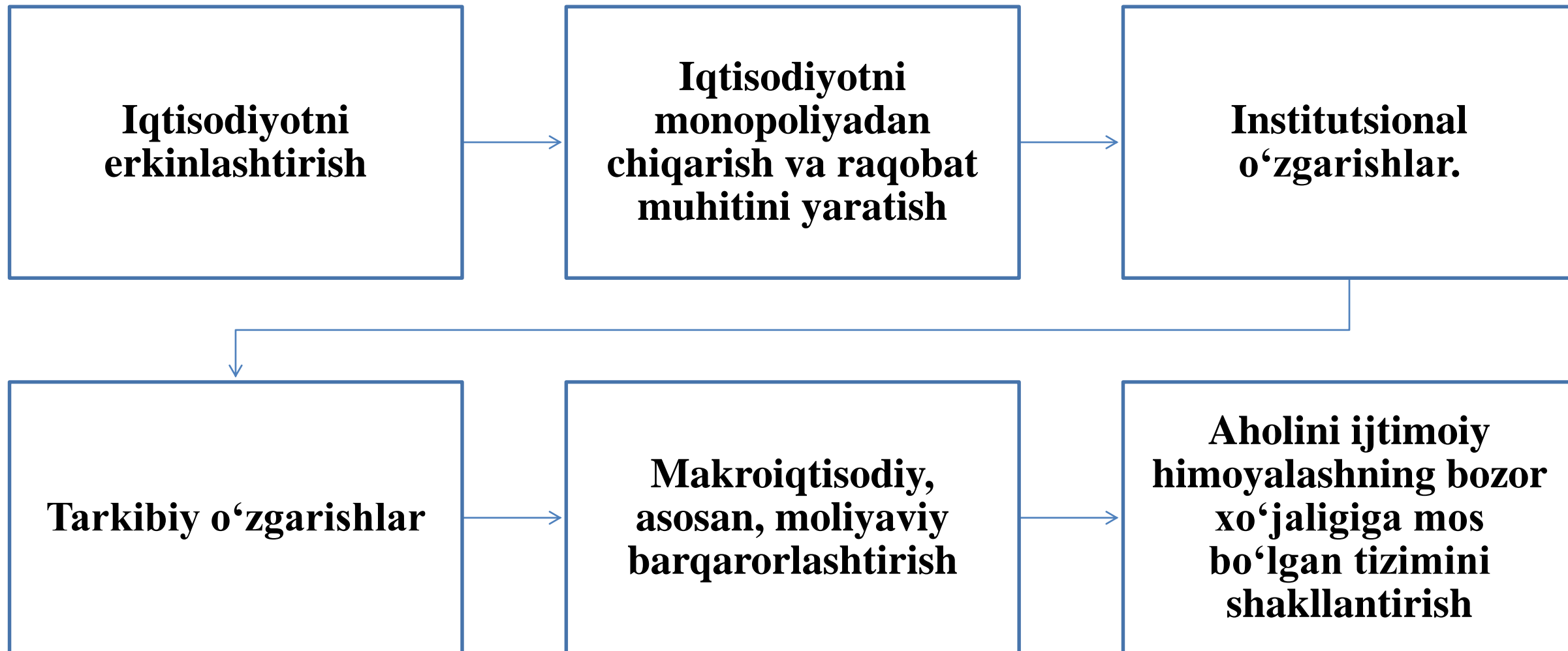
- Ya’ni eski iqtisodiy munosabatlarni bosqichma-bosqich yangi bozor munosabatlariga aylantira borib, samarali bozor iqtisodiyotini shikastsiz vujudga keltirish. Islohotlar tajribasi shuni ko‘rsatadiki, evolyusion yo‘l kamroq ijtimoiy larzalarga olib keladi, ancha izchil va muqarrardir.

SHOK TERAPIYASI

Mamlakat iqtisodiyotini sogʻlomlashtirish va uni inqirozdan olib chiqishga yoʻnaltirilgan tub iqtisodiy islohotlar majmuasi boʻlib, tezlik bilan narxlarni erkinlashtirish, pul massasini qisqartirish va davlatga ishlovchi korxonalarni xususiylashtirishni koʻzda tutadi. Juda koʻp toʻsiqlarda „shok terapiyasini“ qoʻllash xalokatli oqibatlarga, xattoki davlat toʻntarishiga ham olib kelgan.

O'tish davrida bozor iqtisodiyotini shakllantirishning asosiy yo'nalishlari bo'lib quyidagilar hisoblanadi:

O‘zbekistonda iqtisodiyotni isloh qilishning o‘ziga xos tamoyillari, mamlakatdagi vaziyat va aholining turmush darajasi hisobga olinib, narxlarni asta-sekinlik bilan va bosqichma-bosqich erkinlashtirish yo‘li tanlab olindi.

Narxlarni erkinlashtirishning dastlabki bosqichida (1992 yilning boshida) keng doiradagi ishlab chiqarish-texnika vositasi bo‘lgan mahsulotlar, ayrim turdagi xalq iste‘moli mollari, bajarilgan ishlar va xizmatlarning erkin narxlari va tariflariga o‘tildi. Aholini himoyalash maqsadida cheklangan doiradagi oziq-ovqat va sanoat tovarlari narxlarining chegarasi belgilab qo‘yildi, ayrim turdagi xizmatlarning eng yuqori tariflari joriy qilindi.

Narxlarni erkinlashtirishning keyingi bosqichida (1993 yil) kelishilgan ulgurji narxlarni davlat tomonidan tartibga solish to‘xtatildi. Qat‘iy belgilangan va davlat tomonidan tartibga solib turiladigan narxlarda sotiladigan tovarlar va ko‘rsatiladigan xizmatlarning soni ancha qisqardi.

Narxlarni erkinlashtirishning navbatdagi bosqichida (1994 yil oktyabr-noyabr) xalq iste‘mol mollari asosiy turlarining narxlari erkin qo‘yib yuborildi, transport va kommunal xizmatlarning tariflari oshirildi. Shunday qilib, respublikada iqtisodiyotni isloh qilishning birinchi bosqichi narxlarni bosqichma-bosqich (uch bosqichda) to‘liq erkinlashtirish bilan tugadi.

Institutsional o'zgarishlar

mulkchilik munosabatlarini o'zgartirish, jumladan, xususiy sektorni yaratish

bozor infratuzilmasini (tijorat banklari, tovar va fond birjalari, investisiya fondlari va h.k.) shakllantirish

Institutsional o'zgarishlar quyidagi sohalarni qamrab oladi:

iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solishning yangi tizimini yaratish

bozor sharoitlariga mos tushuvchi xo'jalik qonunchiligini qabul qilish va boshqalar

Tarkibiy o'zgarishlar

Tarkibiy o'zgarishlar birinchi navbatda

- iqtisodiyot va uning alohida tarmoqlari tarkibida oldingi tizimdan qolgan nomutanosibliklarni yumshatish yoki bartaraf etishga yo'naltirilgan.

Iqtisodiyot tarkibiy tuzilishini qayta qurishdan asosiy maqsad

- ichki va tashqi bozorlarda to'lovga qodir talabga ega bo'lgan mahsulotlar ishlab chiqarilishini rivojlantirishdan iborat.

Makroiqtisodiy, asosan moliyaviy barqarorlashtirish

Makroiqtisodiy barqarorlashtirish chora-tadbirlari tizimiga

- pul emissiyasini cheklash
- davlat byudjeti taqchilligini qisqartirish
- ijobiy foiz stavkasini ta'minlash va boshqalar kiradi

Aholini ijtimoiy himoyalashning bozor xo'jaligiga mos bo'lgan tizimini shakllantirish

Bu tizim aholining nisbatan muhtoj qatlamini aniq ijtimoiy qo'llab-quvvatlashga o'tishga yo'naltirilgan.

O'zbekistonda bozor munosabatlariga o'tishning tamoyillari

1

- iqtisodiyotni mafkuradan xoli qilish, uning ustunligini ta'minlash

2

- o'tish davrida davlatning bosh islohotchi bo'lishi

3

- butun yangilanish va taraqqiyot jarayoni qonunlarga asoslanishi, qonunlar ustuvorligining ta'minlanishi

4

- bozor munosabatlariga o'tish bilan bir qatorda aholini ijtimoiy himoyalash sohasida kuchli chora-tadbirlarni amalga oshirish

5

- bozor munosabatlarini bosqichma-bosqich qaror toptirish

O‘zbekistonda bozor islohotlarini amalga oshirish va uning asosiy yo‘nalishlari

1

- mulkiy munosabatlarni isloh qilish

2

- agrar islohotlar

3

- moliya-kredit va narx-navo islohoti

4

- boshqarish tizimini isloh qilish va bozor infratuzilmasini yaratish

5

- tashqi iqtisodiy aloqalar islohoti

6

- ijtimoiy islohotlar

O'zbekistonda mulkni davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish jarayonini amalga oshirish bosqichlari

I-bosqich
(1992-1993 yillar)

Umumiy uy-joy fondini, savdo, mahalliy sanoat, xizmat ko'rsatish korxonalarini, qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishlash tizimi korxonalarini xususiylashtirish

II-bosqich
(1994-1995 yillar)

Ko'plab o'rta va yirik korxonalar hissadorlik jamiyatlariga aylantirish hamda ularning aksiyalarini respublika qimmatli qog'ozlar bozorida sotish

III-bosqich
(1996-1998 yillar)

Aksiyalarining nazorat paketi davlat mulkida bo'lgan yirik korxonalar va tarmoqlarni xususiylashtirish

IV-bosqich
(1998-2002 yillar)

Xususiylashtirilgan korxonalariga xorijiy investitsiyalarni jalb etish, boshqaruv samaradorligini oshirish va mulkchilik yangi munosabatlarini to'laqonli amal qilishi uchun sharoitlar yaratish

V-bosqich
(2003 yildan boshlab)

Xususiylashtirish jarayonlari samaradorligini oshirish va jadallashtirish, iqtisodiyotda xususiy sektorning ishtirokini faollashtirish va salmog'ini oshirish

Xususiylashtirish va mulkdorlar safini kengaytirish, islohotlarni chuqurlashtirish va iqtisodiyotni yanada erkinlashtirishning ustuvor yo‘nalishidagi qilinishi lozim bo‘lgan muhim vazifalar quyidagilardan iborat qilib belgilangan

davlatning iqtisodiyotdagi ishtirokini qisqartirish bo‘yicha ishlarni davom ettirish

xususiylashtirish jarayoniga ishlab chiqarishni modernizatsiyalash hamda texnik va texnologik jihatdan yangilash, jahon bozorida raqobatbardosh mahsulot ishlab chiqarishni yo‘lga qo‘yish bo‘yicha majburiyatlarni o‘z zimmasiga oladigan ishonchli va mas‘uliyatli investorlarni jalb qilish uchun qulay shart-sharoit yaratish

aksiyalashtirish amaliy natija bermagan korxonalar va obyektlarni xususiy mulkdorlarga berish

yangi mulkdorlarning korxonalar samarali faoliyatini ta‘minlash, investisiya majburiyatlarini so‘zsiz bajarish bo‘yicha huquqiy va iqtisodiy javobgarligini oshirishni ko‘zda tutgan holda amaldagi qonunchilikning me‘yorlarini qayta ko‘rib chiqish va kuchaytirish

BUGUNGI KUNDA DAVLAT AKTIVLARI AHAMIYATI VA XUSUSIYLASHTIRISH USULLARIDAN KELIB CHIQIB, GURUHLARGA AJRATILGAN HOLDA QUYIDAGI TARTIBDA SOTILADI:

1-guruh. Butunligicha sotiladigan davlat korxonalari (obyektlari) va ochiq birja savdolarida to'liq xususiy mulkka sotiladigan davlatga tegishli aksiyalar paketi va davlat ulushlari. Ushbu guruhga kirgan korxonalar (obyektlar) xususiylashtirish mexanizmi juda sodda, ya'ni obyekt yoki aksiyalar paketlarini birja orqali sotish. Bunda obyekt yoki aksiyalar paketi savdo maydonchasiga qo'yiladi, reklama ishlari amalga oshiriladi. Ularni sotishga ko'maklashuvchi tegishli institutlar ishtirok etadi. Xaridorlarda talab bo'lmagan taqdirda dastlabki sotish narxlarini qadam-baqadam pasaytirish mexanizmi qo'llaniladi.

2-guruh. Sarmoyadorlar tomonidan investisiya majburiyatlarining bajarilishi evaziga nol qiymatda tanlov savdolariga qo'yiladigan korxonalar va obyektlar. Ushbu guruh obyektleri hududlarda tanlovlar e'lon qilish yo'li bilan sotiladi. Har bir hududda ushbu hudud ma'muriyatining rahbari boshchiligida tanlov komissiyalari tuzilgan. Sarmoyadorlarga nol xarid qiymati bo'yicha sotilgan past rentabellik, zarar ko'rib ishlovchi, iqtisodiy nochor davlat korxonalarining byudjetga va byudjetdan tashqari fondlar bo'yicha to'lovlar, shu jumladan, ular bo'yicha hisoblab yozilgan penyal va jarimalar bo'yicha o'tgan yillardagi ishonchsiz qarzlari hukumat tomonidan hisobdan chiqarib tashlanadi.

3-guruh. Davlatga tegishli bo'lgan aksiyalar paketi xalqaro tenderlarni tashkil etish asosida sotiladigan strategik ahamiyatga ega bo'lgan korxonalar. Yirik strategik korxonalar tenderlarni tashkil etish yo'li bilan sotiladi, bu yerda yakka tartibda xususiylashtirish jarayoni qo'llaniladi. Bunday tenderlarda ishtirok etish uchun xususiylashtirilayotgan korxonaga investisiyalar kiritish va uni yanada rivojlantirish bo'yicha biznes-rejalarini taqdim etgan sarmoyadorlarga ruxsat beriladi.

Davlatga tegishli bo'lgan aksiyalar paketi bunday tenderlarda sotiladigan korxonalar Davlat investisiya dasturiga kiritilishi mumkin, ushbu korxonani 7 yilga daromad va foyda solig'idan ozod etish imkonini beradi. Bundan tashqari, aksiyalarning nazorat qilish huquqini bermaydigan paketini xarid qilgan, lekin korxonaga katta miqdorda mablag' kiritgan sarmoyador Davlat mulki qo'mitasi bilan boshqaruv nazoratini qo'lga kiritish to'g'risida shartnoma tuzishi mumkin

2021 yil 29 mart kuni Vazirlar Mahkamasining “2021-2025 yillarda davlat ishtirokidagi korxonalarni boshqarish va isloh qilish strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi 166-son qarori qabul qilindi.

Qaror asosida 2021-2025 yillarda davlat ishtirokidagi korxonalarni boshqarish va isloh qilish strategiyasi va uni 2021-2022 yillarda amalga oshirish bo‘yicha “yo‘l xaritasi” hamda maqsadli ko‘rsatkichlari tasdiqlandi

Strategiya xalqaro moliya institutlari, xususan, Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki tomonidan jalb etilgan ekspertlar ishtirokida ishlab chiqilgan bo‘lib, bir qator me‘yorlarni o‘z ichiga oladi

O‘zbekiston Respublikasining “Davlat mulkini boshqarish to‘g‘risida” va “Xususiylashtirish to‘g‘risida”gi Qonunlari loyihasini ishlab chiqish

Davlat ishtirokidagi korxonalarga egalik qilish mezonlarini (tabiiy monopoliya, strategik manfaat sohasida faoliyat yuritadigan va boshq.) belgilash, har yili ushbu mezonlardan kelib chiqib, “sot yoki tushuntir” tamoyili, ya’ni agar ma’lum bir korxonani davlatda ushlab turishning zarurati asoslab berilmasa sotishga majbur bo‘ladigan yangi amaliyot joriy etiladi

Davlat ishtirokidagi korxonalarga nisbatan tijorat va notijorat maqsadlarni belgilash, davlat ishtirokidagi korxonalar va nodavlat yuridik shaxslar uchun teng sharoit yaratish, jumladan barcha davlat unitar korxonalarini xo‘jalik jamiyatlariga aylantirish, davlatning mulkdor (aksiyador, ishtirokchi, muassis) va tartibga soluvchi funksiyalarini ajratish

Boshqaruv organlari a‘zolarini bosqichma-bosqich, tanlov asosida saylash, kuzatuv kengashi tarkibiga mustaqil a‘zolarini jalb etish, uning qoshida qo‘mitalar tashkil etish, taftish komissiyalari faoliyatini tugatish

Korxonalar faoliyati natijadorligi va Strategiyani amalga oshirish to‘g‘risidagi axborotni O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarida eshitish amaliyotini joriy etish, korxonalarining veb-saytini yaratish va boshqalar

**MILLIY TARAQQIYOTIMIZNING DASTLABKI BOSQICHIDA BELGILANGAN VAZIFALARNI
AMALGA OSHIRISH ORQALI ERISHILGAN NATIJALAR**

**Milliy taraqqiyotning birinchi
davrida erishilgan natijalar**

Ma'muriy-buyruqbozlik tizimiga
barham berilishi

Milliy davlatchilikni
shakllantirishning huquqiy asoslari
yaratilganligi

Qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi va
sud hokimiyati tarmoqlarining
tashkil etilishi

Ijtimoiy va fuqarolik institutlari
faoliyatining yo'lga qo'yilishi

Iqtisodiyotni erkin bozor
munosabatlariga o'tkazish
jarayonining amalga oshirilishi

Aholi ong va tafakkurida tub
o'zgarishlarning ro'y berishi

MILLIY TARAQQIYOTIMIZNING KEYINGI MANTIQUIY BOSQICHINING MUHIM DASTURIY VAZIFALARI

Milliy taraqqiyot ikkinchi davrining dasturiy vazifalari

Siyosiy va iqtisodiy hayot, davlat va jamiyat qurilishining barcha jabhalarini yanada demokratlashtirish va erkinlashtirish

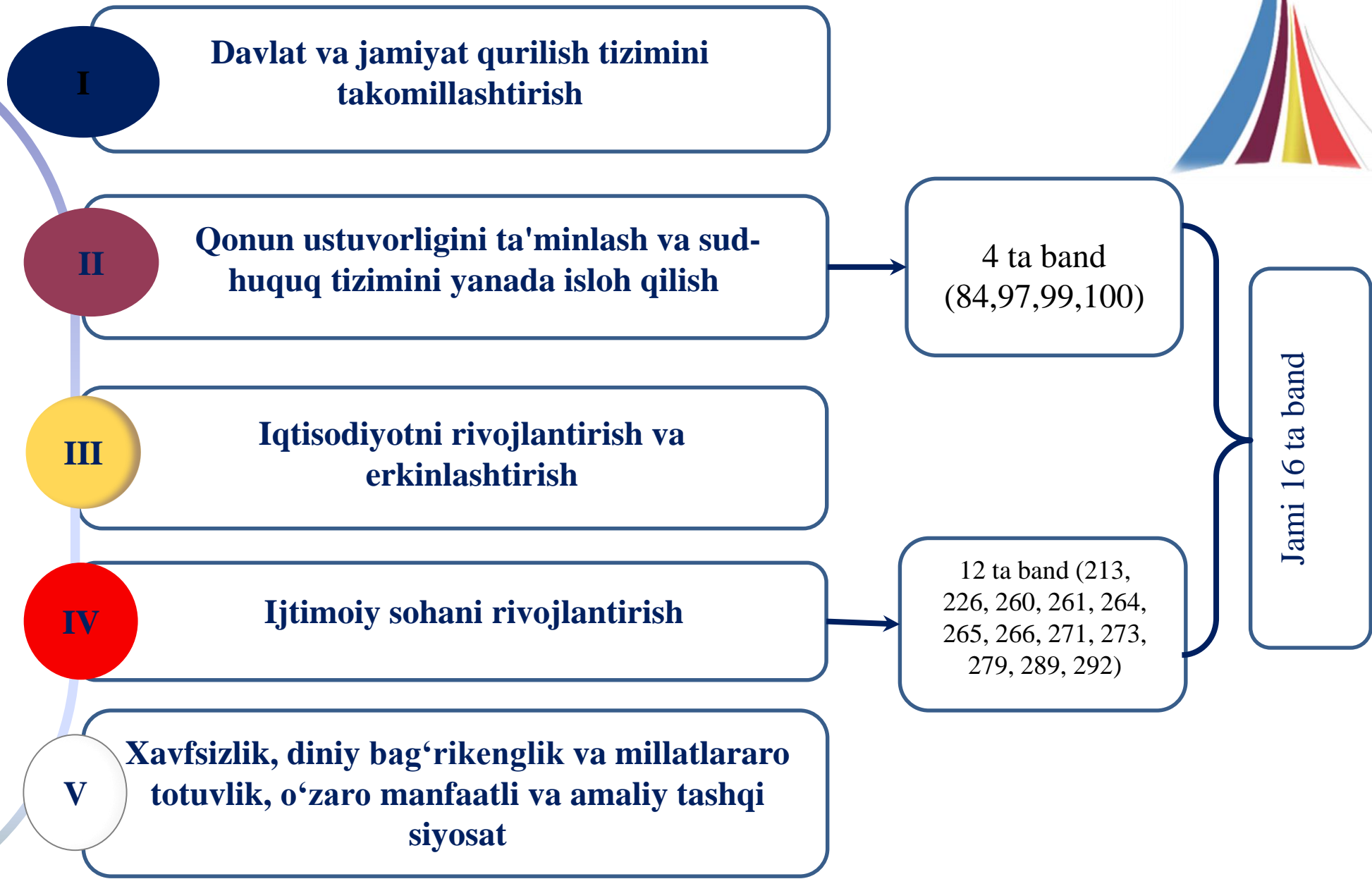
Fuqarolar siyosiy va iqtisodiy faolligini oshirish

Fuqarolik jamiyati asoslarini shakllantirish

Mustaqil sud tizimini mustahkamlash

Inson huquq va erkinliklarini ishonchli himoya qilish

**2017-2021 YILLARDA
HARAKATLAR
STRATEGIYASI**

Davlat va jamiyat qurilishi tizimini takomillashtirishning ustuvor yoʻnalishlari

Demokratik islohotlarni chuqurlashtirish va mamlakatni modernizatsiya qilishda Oliy Majlis, siyosiy partiyalarning rolini yanada kuchaytirish

Davlat boshqaruvi tizimini isloh qilish

Jamoatchilik boshqaruvi tizimini takomillashtirish

davlat hokimiyati tizimida Oliy Majlisning rolini oshirish, uning mamlakat ichki va tashqi siyosatiga oid muhim vazifalarni hal etish hamda ijro hokimiyati faoliyati ustidan parlament nazoratini amalga oshirish boʻyicha vakolatlarini yanada kengaytirish

qabul qilinayotgan qonunlarning amalga oshirilayotgan ijtimoiy-siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy va sud-huquq islohotlari jarayoniga taʼsirini kuchaytirishga yoʻnaltirilgan holda qonun ijodkorligi faoliyati sifatini tubdan oshirish

siyosiy tizimni rivojlantirish, davlat va jamiyat hayotida siyosiy partiyalarning rolini kuchaytirish, ular oʻrtasida sogʻlom raqobat muhitini shakllantirish

davlat boshqaruvinı markazlashtirishdan chiqarish, davlat xizmatchilarining kasbiy tayyorgarlik, moddiy va ijtimoiy taʼminot darajasini oshirish hamda iqtisodiyotni tartibga solishda davlat ishtirokini bosqichma-bosqich qisqartirish orqali davlat boshqaruvi va davlat xizmati tizimini isloh qilish

mamlakatni ijtimoiy-siyosiy va ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish boʻyicha vazifalarni amalga oshirishda oʻzaro manfaatli hamkorlikning samarasini oshirishga qaratilgan davlat-xususiy sheriklikning zamonaviy mexanizmlarini joriy etish

davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari faoliyatining ochiqqligini taʼminlash, jismoniy va yuridik shaxslarning huquq va erkinliklari hamda qonuniy manfaatlariga oid axborotni taqdim qilishning zamonaviy shakllarini joriy etish

“Elektron hukumat” tizimini takomillashtirish, davlat xizmatlari koʻrsatishning samarasi, sifatini yuksaltirish va bu xizmatdan aholi hamda tadbirkorlik subektlari tomonidan foydalanish imkoniyatini oshirish

xalq bilan muloqotning samarali mexanizmlarini joriy etish

jamoatchilik nazoratini amalga oshirishning zamonaviy shakllarini rivojlantirish, ijtimoiy sheriklikning samarasini oshirish

fuqarolik jamiyati institutlarini rivojlantirish, ularning ijtimoiy va siyosiy faolligini oshirish

mahalla institutining jamiyat boshqaruvidagi oʻrni va faoliyati samaradorligini oshirish

ommaviy axborot vositalarining rolini kuchaytirish, jurnalistlarning kasbiy faoliyatini himoya qilish

Sud hokimiyatining chinakam mustaqilligini ta'minlash, sudning nufuzini oshirish, sud tizimini demokratlashtirish va takomillashtirish

Fuqarolarning huquq va erkinliklarini ishonchli himoya qilish kafolatlarini ta'minlash

Ma'muriy, jinoyat, fuqarolik va xo'jalik qonunchiligini takomillashtirish

Jinoyatchilikka qarshi kurashish va huquqbuzarliklarning oldini olish tizimini takomillashtirish

Sud-huquq tizimida qonuniylikni yanada mustahkamlash

Yuridik yordam va xizmat ko'rsatish tizimini takomillashtirish

Qonun
ustuvorligini
ta'minlash
va sud-
huquq
tizimini
yanada isloh
qilishning
ustuvor
yo'nalishlari

Ijtimoiy sohani rivojlantirishning ustuvor yoʻnalishlari

Aholi bandligi va real daromadlarini izchil oshirish

Aholini ijtimoiy himoya qilish va sogʻliqni saqlash tizimini takomillashtirish, xotin-qizlarning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirish

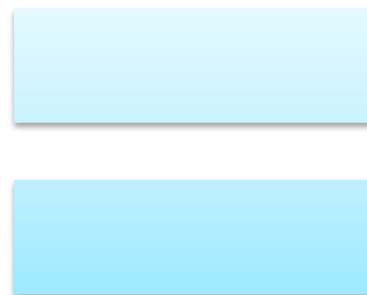
Arzon uy-joylar barpo etish boʻyicha maqsadli dasturlarni amalga oshirish, aholining hayot sharoitlari yaxshilanishini taʼminlovchi yoʻl-transport, muhandislik-kommunikatsiya va ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirish hamda modernizatsiya qilish

Taʼlim va fan sohasini rivojlantirish

Yoshlarga oid davlat siyosatini takomillashtirish

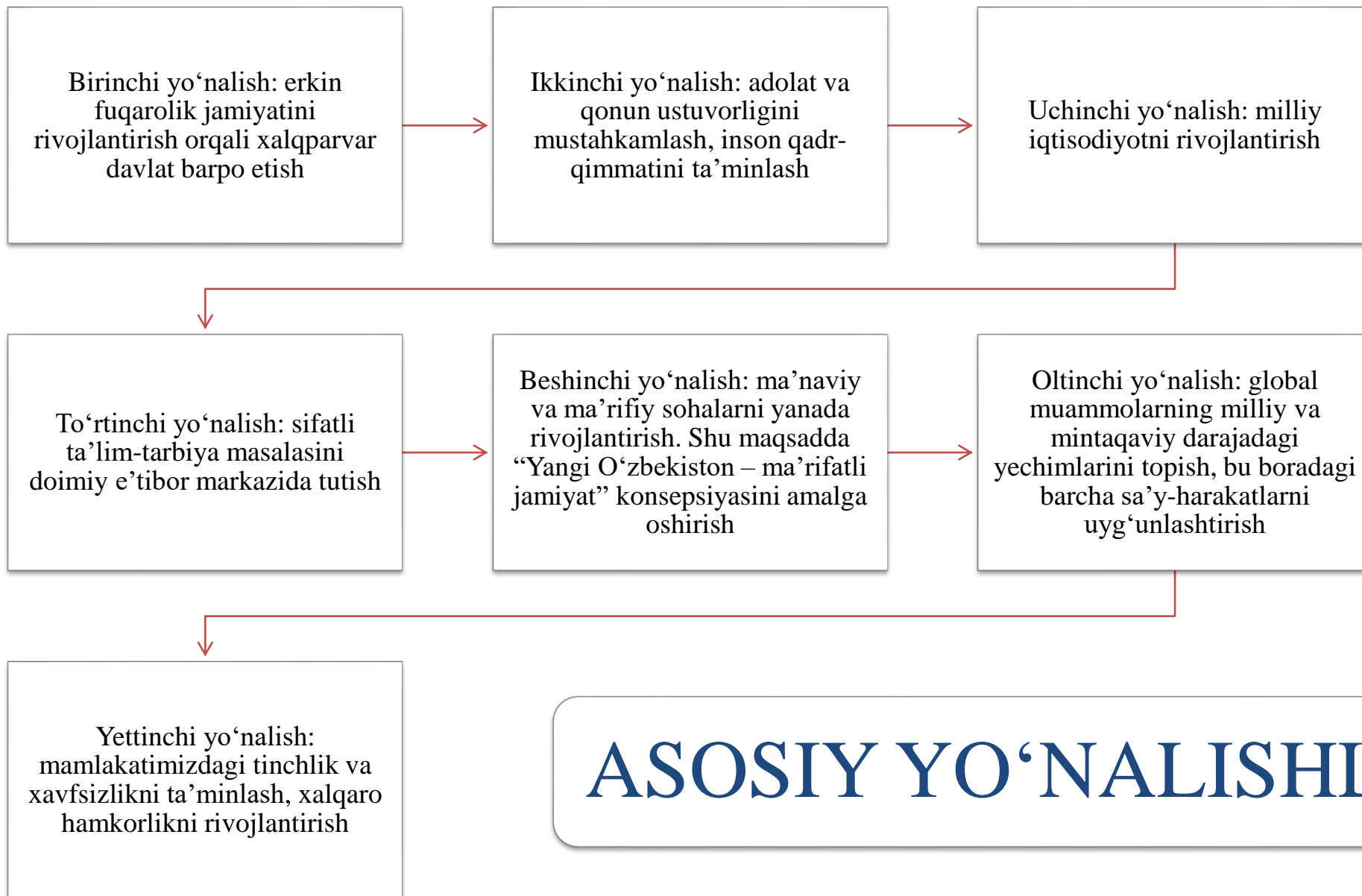
Xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni ta'minlash hamda chuqur o'ylangan, o'zaro manfaatli va amaliy tashqi siyosat sohasidagi ustuvor yo'nalishlar

Xavfsizlik, diniy
bag'rikenglik va
millatlararo
totuvlikni
ta'minlash
sohasidagi ustuvor
yo'nalishlar

Chuqur
o'ylangan, o'zaro
manfaatli va
amaliy tashqi
siyosat sohasidagi
ustuvor
yo'nalishlar

Harakatlar strategiyasidan – Taraqqiyot strategiyasi sari

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR RO`YHATI

1. Theodore H. Cohn, Anil Hira. Global Political Economy Theory and Practice. 8th Edition. Copyright Year 2021.
 2. Hunt E.K. and Mark Lautzenheiser. History of Economic thought. Copyright. by M.E. Sharpe, Inc. 2011
 3. Peter Drahos., Regulatory theory: foundations and applications, Australian National University Press, 2017.
 4. Кушлин В.И. Государственное регулирование рыночной экономики. Под ред. В.И.Кушлина. - М: Экономика, 2016. – 495 с
 5. I.A. Karimov. O‘zbekiston mustaqillikka erishish ostonasida. –T.: O‘zbekiston NMIU. 2011 yil.
 6. Abulqosimov H. P. Iqtisodiyotni davqlat tomonidan tartibga solish T. :Noshirlik yog’dusi, 2018. - 519 bet
 7. Abulqosimov H.P., Abulqosimov M.H., Topildiyev S.R. Iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solish. Darslik.- T.: “Iqtisodiyot nashriyoti ”, 2019. – 425 bet.
 8. E. Nigmanov. Iqtisodiy geografiya (jadvallarda). O`quv qo`llanma. – T.: Cho`lpon. 2016 yil.
-

INTERNET SAYTLARI

1. www.press-service.uz -O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining matbuot xizmati
 2. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi hukumat portali
 3. www.lex.uz – O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi
 4. www.stat.uz – O‘zbekiston Respublikasi davlat statistika qo‘mitasi rasmiy sayti.
 5. www.mf.uz - O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi rasmiy sayti
 6. www.norma.uz -O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi sayti
-

<https://www.stat.uz/uz/rasmiy-statistika/usreo-2>

<https://davaktiv.uz/oz>

E‘TIBBORINGIZ UCHUN
RAHMAT!

ILOVALAR

DAVLAT AKTIVLARINI XUSUSIYLASHTIRISH TARTIBI QUIYIDAGI NORMATIV HUQUQIY XUJJATLAR ASOSIDA TARTIBGA SOLINADI

O‘zbekiston Respublikasining “Davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish to‘g‘risida”gi Qonuni

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 03.07.2014 yildagi PQ-2200-son qarori

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 16.07.2017 yildagi PQ-3067-son qarori

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 11.10.2018 yildagi PF-5552-son farmoni

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 14.01.2019 yildagi PQ-4112-son qarori

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 19.02.2019 yildagi PF-5666-son farmoni

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 27.10.2020 yildagi PF-6096-son farmoni

Davlat tasarrufidan chiqarish
va xususiylashtirishning
asosiy prinsiplari

davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish shakllarini mehnat jamoasining manfaatlarini hisobga olgan holda aniqlash

davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish vaqtida mulkni pulli va pulsiz topshirishni qo‘shib olib borish

pulsiz va pulli xususiylashtiriladigan mulkdan ulush olishda fuqarolarning huquqlari tengligi

davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish sharoitida barcha fuqarolar ijtimoiy himoya qilinishini ta’minlash

oshkoralik davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish tadbirlarini amalga oshirish ustidan davlat va jamoat nazoratini yo‘lga qo‘yish

raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik talablariga rioya etish.

IQTISODIY FAOLIYAT TURLARI BO‘YICHA KORXONALAR VA TASHKILOTLAR SONI
(dehqon va fermer xo‘jaliklarisiz, 2022 yil, 1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

	Ro‘yhatga olingan								Faol							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Jami	213643	221140	225998	225560	242379	276237	419490	503538	189867	196014	207104	210594	229666	262930	398133	475197
Shu jumladan																
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	18590	18957	19161	19596	22062	25438	31731	44657	16627	16739	17357	17962	20530	23975	29379	41321
Sanoat	40115	43215	44218	45339	50741	58671	74249	88727	36128	38977	41066	42847	48566	56233	70576	83539
Qurilish	21234	22534	23022	23536	25208	30305	38108	43173	18374	19616	20863	21790	23807	28955	36199	40950
Savdo	66261	66457	65688	66497	66865	74604	106874	140182	57376	57690	58930	61214	62714	70457	101081	132192
Tashish va saqlash	8693	9449	10189	11199	12287	13636	16096	18211	7813	8486	9488	10631	11779	13121	15360	17301
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	13132	14571	15460	16365	18037	20892	27429	32501	11905	12969	14194	15293	16964	19656	25636	30111
Axborot va aloqa	7339	7402	6991	6681	6518	7130	8451	10188	6396	6443	6327	6201	6167	6738	7901	9517
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar	5962	5883	5897	3800	4514	5477	8107	9427	5755	5695	5772	3709	4417	5364	7903	9145
Boshqa turlari	32317	32669	35372	32547	36147	40084	108445	116472	29493	29396	33107	30947	34722	38431	104098	111121

IQTISODIY FAOLIYAT TURLARI BO‘YICHA KORXONALAR VA TASHKIOTLAR SONI

(dehqon va fermer xo‘jaliklarisiz, 2022 yil, 1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

	Nofaol								Yangi tashkil etilgan							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Jami	23776	25126	18894	14966	12713	13307	21357	28341	26334	26037	26896	31279	38167	48922	96743	95311
Shu jumladan																
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	1963	2218	1804	1634	1532	1463	2352	3336	2384	2282	2351	3349	5144	5586	7516	15030
Sanoat	3987	4238	3152	2492	2175	2438	3673	5188	6633	5777	5841	6608	10182	11262	19530	18626
Qurilish	2860	2918	2159	1746	1401	1350	1909	2223	2671	3001	2850	3044	3788	6360	8742	6022
Savdo	8885	8767	6758	5283	4151	4147	5793	7990	6334	6144	7136	8536	7891	11713	36323	35225
Tashish va saqlash	880	963	701	568	508	515	736	910	1608	1433	1293	1666	1830	2107	2956	2399
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	1227	1602	1266	1072	1073	1236	1793	2390	2285	2265	2403	2836	3353	3891	7241	5639
Axborot va aloqa	943	959	664	480	351	392	550	671	759	979	806	944	1001	1228	1671	1922
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar	207	188	125	91	97	113	204	282	398	424	486	516	858	1154	1399	1475
Boshqa turlari	2824	3273	2265	1600	1425	1653	4347	5351	3262	3732	3730	3780	4120	5621	11365	8973

IQTISODIY FAOLIYAT TURLARI BO‘YICHA KORXONALAR VA TASHKILOTLAR SONI

(dehqon va fermer xo‘jaliklarisiz, 2022 yil, 1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

	Tugatilgan							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Jami	20342	18740	22646	25207	21924	15601	16880	11547
Shu jumladan								
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	1456	1655	2121	2549	2205	1603	1760	1331
Sanoat	3460	3331	4244	4693	3904	2996	3062	1929
Qurilish	2000	1936	2218	2523	2357	1663	1717	1163
Savdo	7316	6336	7390	8108	7242	4624	4666	3154
Tashish va saqlash	755	705	941	1048	956	748	676	414
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	1267	1060	1503	1803	1672	1173	1185	649
Axborot va aloqa	807	702	792	978	676	422	395	171
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar	211	442	231	230	189	134	186	122
Boshqa turlari	3070	2573	3206	3275	2723	2238	3233	2614